

SANT JOAN. FESTA MAJOR

Novament la Festa Major de sant Joan, en la commemoració del seu naixement de Zacaries i Elisabet. La seva imatge la tenim al bell mig del retaule, amb mirada incisiva i una mica ferrenya. Amb el llarg dit del seu campanar ens senyala a tots, veïns i visitants, que a allà dalt hi tenim el Senyor de les nostres vides, Aquell que pren damunt seu tots els nostres pesars.

La celebració litúrgica del Solemne Ofici, acte que dóna el nom i la història a la nostra festa gran, ens remet a aquest home enviat per Déu per preparar els camins del Messies, l'esperat. És una solemnitat nascuda a l'Església d'occident, vers el segle IV. A Roma, se subratllava amb un dejuni i amb una missa de vigília al Baptisteri de la Catedral de Roma, sant Joan del Laterà. Des d'allí, la primera Església de la Cristiandat, posteriorment aquesta festa es difongué arreu. En l'edat mitjana, se celebraven tres mis-

ses (Igual que el dia de Nadal, d'aquí a sis mesos, i quan han passat tres mesos de la festa de l'anunciació i de l'encarnació del Fill de Déu en Maria). Festegem el

rència a Jesús: *Ell ha de créixer i jo he minvar* (Jn 3, 30) per indicar la missió de la seva vida, ser Precursor del Fill que Déu enviava al món.

Vull subratllar les interessants aportacions que concreten aquest text d'entrada del nostre EL CANDELER de sant Joan. Són la nota històrica de la Festa Major d'abans, la presentació acurada de la bella relíquia que mostrem en aquesta diada i el sentit essencial d'avui i de sempre de l'Eucaristia de la Festa Major.

Que el nostre sant patró ens concedeixi el difícil equilibri entre la integritat de la fe i una presència cristiana dialogant en la nostra societat, entre una identitat forta en mig d'un món canviant i un compromís obert i solidari a favor d'una ciutat millor per a tots.

Gràcia que per tots desitjo.

Josep Bofarull, rector

naixement de Jesús-Sol en el solstici d'hivern, quan els dies comencen a créixer. S'escau la festa del Baptista en el solstici d'estiu, quan els dies comencen a decreixer. Sant Agustí veu en això la confirmació còsmica de les paraules de Joan, pronunciades per ell en refe-

L'ADVOCACIÓ DE SANT JOAN

Sant Joan és el patró de la ciutat, a ell li dediquem la nostra festa major. Però des de quan se celebra la festa? És difícil precisar-ho, però sí que podem afirmar que en la primera església de Valls, edificada a finals del segle XII, ja estava dedicada a sant Joan, i en el segle XVI, quan es construeix l'església actual, es manté l'advocació en el retaule de l'altar major, el lloc d'honor en el santoral vallenc. I també sabem que al

segle XIV hi havia instituïda la confraria dedicada a Sant Joan Baptista.

Per tant parlar de la festivitat de Sant Joan és parlar de fe i tradició, una tradició que les diverses generacions de vallencs han mantingut al llarg de tots aquests segles.

Parlant de tradició, es bo recordar dos fets que es produeixen cada any el 24 de juny.

Aquest dia es decorava la

creu, que porta Sant Joan a l'altar major, amb roses vermelles i clavells blancs i els més vells expliquen que a la matinada els raigs solars, a l'entrar pels vitralls de la rosassa, il·luminen la figura de sant Joan, un fet que sols passa el dia de la festivitat del sant.

Jordi Paris

EL RELIQUIARI DE SANT JOAN BAPTISTA

DE L'ARXIPRESTAL DE VALLS

D'entre les nombroses manufactures d'argent que conserva l'església arxiprestal de Valls, cal remarcar el *Reliquiari de Sant Joan Baptista*.

Tipològicament correspon al tipus d'ostensori bifacial; consta de cinc elements superposats: peanya, tija o eix, estol de núvols, ostensori i la imatge del cim. La *peanya* és de planta mixtilínea composta pel reduït sòcol vertical on s'alternen lòbuls i segments rectilinis; l'escòcia, dividida en sis camps, allotja targes trapezoidals d'escacs; el tor, bombat i prominent, exhibeix als fronts l'escut coronat de Valls encerclat per rocalles asimètriques i, als flancs, presenta alternança ascendent de miralls amb xarxa de rombes i fronda d'escacs; al coll, molt eixamplat, s'hi perllonguen cintes i rocalles que arrenquen del bombament del tor. La

tija o eix, és bifurcada i insereix part del repertori ornamental de la peanya i dos penjolls basculants en forma de poncella. L'*estol de núvols* serveix d'escambell a dos àngels agnollats que mostren les relíquies; al bell mig d'ambdós fronts hi figuren dues testes alades de querubins. L'*ostensori* és oval i motllurat: ofereix un perfil discontinu amb carena de *ces* enllaçades; el seu camp és granulós i ornat mitjançant mirallets cordiformes; l'anvers mostra –sobre filigrana d'or i perletes– la relíquia, els filacteris amb la inscripció *Sancti Ioannis Baptistae*, el lacre d'autenticitat i una glòria de plata sobredaurada amb tres testes angèliques i ornamentació de mirallets sobreposats; al revers hi figura una altra glòria de querubins. Dels costats de l'ostensori neixen sis palmes martirials al·lusives a la degollació del Precursor que, vestit amb túnica i

mantell, corona el reliquiari i assenyala l'*Agnus Dei* que porta als braços.

Tècnicament s'emprà plata en el seu color rellevada, fosa, cisellada i amb alguna reserva feta al burí. El sobredaurat només es limita a la glòria.

Estilísticament, i atesa la seva decoració, és manufactura rococó; per contra, la seva traça o estructura del disseny l'apropa més al xurrigueresc.

El triple marcatge reglamentari de les empremtes i la burinada, acrediten que es tracta d'un reliquiari fet a Barcelona per l'argenter Ramon Altet, el qual cisellà l'any de fabricació, 1766, al front anterior de la peanya.

Antoni Martínez Subías, pvre.

TEMPS D'ESTIU - CALENDARI D'ACTIVITATS

Campaments de l'Agrupament Escolta i Guies sant Jordi Verge de la Candela:

- Llops i Daines, del 27 de juny al 3 de juliol, a Pira
- Rangers i Guies, del 30 de juliol al 7 d'agost, a Masalcoreig
- Pioners i Caraveles, del 9 al 16 de juliol, a Sant Aniol de Finestres
- Truc I, del 22 al 24 de juliol, a Andorra
- Truc II, del 22 al 27 d'agost, en ruta a Itàlia

Cursos Bíblics d'estiu: sobre l'evangeli de sant Joan, sobre els Profetes, sobre la història d'Israel. Al Seminari de Tarragona, del 4 al 9 de juliol.

Trobada vocacional de joves, a Lourdes, del 8 al 12 de juliol.

Vetlla de Pregària a la Mare de Déu del Carme, divendres, 15 de juliol, al Monestir de les Carmelites del Portal Nou

Me'n vaig de vacances. Les necessito. Després d'un curs ple d'activitats i de feina, m'he proposat canviar de ritme.

Necessito trobar-me, respirar a fons; deixar que els meus pulmons s'omplint de l'aire fresc del matí. Necessito aire nou.

Necessito la llum del SOL; necessito escoltar el cant dels ocells... sentir el soroll de les fulles quan l'aire les bressola i el de l'aigua quan, tranquil·lament, s'escola riu avall...

Necessito trobar la PAU en el silenci, un somriure per conviure i l'al·legria d'estimar. Només l'AMOR m'ho pot donar.

Teresa Bonet

Llibres que podem llegir:

- Jesús de Natzaret. Un perfil biogràfic - Armand Puig
- El retorn del fill pròdig - Henri J.M. Nouwen
- Història del cristianisme a Catalunya - Mn. Bada
- La sombra del Galileo - Gerd Theissen
- Déu, els meus fills i jo - Shafique Keshawjee